

Vereniging van
Nederlandse Gemeenten

Uitbesteden en toegang tot Suwinet gaan niet samen

Suwinet mag bij uitbesteding van taken niet worden gebruikt door medewerkers van de partij waaraan is uitbesteed. Door toegang te verlenen aan deze medewerkers hebben zij ook toegang tot gegevens van andere personen dan degenen waarop de uitbestede taak betrekking heeft. Dat is niet toegestaan volgens de Wet Bescherming Persoonsgegevens (WBP). Gemeenten die participatietaken hebben uitbesteed dienen hun werkproces en de overeenkomst met hun dienstverlener hierop aan te passen. Hieronder leest u meer over de achtergrond, uitbesteden versus inhuren, onverenigbaarheid van gebruik Suwinet en de WBP en de implicaties voor de uitvoering. Ook vindt u contactgegevens voor het stellen van vragen.

Achtergrond

In het bericht [Suwinet: Tweede Kamer zeer kritisch op gemeenten](#) van 3 juli informeerden wij u over de kritische houding van de Tweede Kamer op het gebruik van Suwinet door gemeenten. Een aanzienlijk deel van de kritiek betrof het uitbesteden van wettelijke taken (terugvordering en verhaal) aan private organisaties waarvan medewerkers geautoriseerd werden om op afstand deze taak uit te voeren. Een voorbeeld hiervan is het inhuren van een incassobureau voor de wettelijke taak van terugvordering op en verhaal bij uitkeringsgerechtigden. De VNG vindt het belangrijk om in dit bericht scherp te stellen wat met de huidige regelgeving inzake persoonsgegevens wel en niet is toegestaan. De VNG heeft dit bericht afgestemd met UWW, SVB (suwi-partijen) en BKWI (beheerder suwinet).

Privacy en uitbesteden van taken versus inhuren van personeel

Wanneer een gemeente beslist om werkzaamheden door (private) derden te laten verrichten kan dat op twee manieren. Vanuit het perspectief van privacy en zorgvuldig omgaan met persoonsgegevens zijn dat de volgende:

- a Een taak uitbesteden. Dan is – conform de Wet Bescherming Persoonsgegevens (WBP)- een bewerkersovereenkomst tussen de gemeente en de bewerker (partij waaraan zij uitbesteedt), verplicht. Deze overeenkomst bevat de omschrijving van de waarborgen die nodig zijn om aan de WBP te voldoen (doelbinding, proportionaliteit). De werkzaamheden worden uitgevoerd door medewerkers van de bewerker/uitvoerder. Zij staan onder het gezag en toezicht van deze bewerker.

b Het inhuren van externe capaciteit, bijvoorbeeld een medewerker die wordt ingehuurd via een uitzendbureau of een bureau gespecialiseerd in een speciaal type dienstverlening. De medewerker werkt dan onder gezag en toezicht van de desbetreffende gemeente. In dit geval is het vanuit perspectief van privacy en gebruik van suwinet de waarborg op zorgvuldig gebruik zeker te stellen door bijvoorbeeld het opvragen van een verklaring omtrent gedrag, laten ondertekenen van een geheimhoudings- en gebruikersverklaring. Hierin kan opgenomen worden dat alle bevestigingen worden gelogd en gecontroleerd en dat misbruik resulteert in ontbinding van de inhuurovereenkomsten. En ook dat de werkzaamheden op het kantoor van de gemeente dienen te worden verricht en niet op afstand mag worden ingelogd.

Daarnaast is het goed om te weten dat de meervoudige kamer van de Centrale Raad van Beroep op 16 september 2014 heeft uitgesproken dat gemeenten kerntaken bij de uitvoering van de bijstand (inkomensvoorziening, participatiebevordering) niet mogen uitbesteden aan een commercieel bedrijf. Er is de VNG in dit verband geen jurisprudentie bekend over de interpretatie van de wettelijke taak terugvordering en verhaal. Vooral nog gaan wij ervan uit dat deze taak uitbesteed mag worden.

Schijnconstructie

Bij een aantal gemeenten lijkt sprake te zijn van een schijnconstructie. De facto is er sprake van uitbesteding, maar formeel worden er individuele medewerkers ingehuurd die continu op de locatie van hun bedrijf de werkzaamheden verrichten en in deze setting geautoriseerd zijn voor toegang tot Suwinet. Deze medewerkers werken immers niet onder gezag en toezicht van de gemeente. Er zou dus een bewerkersovereenkomst moeten worden opgesteld. Met de huidige techniek van Suwinet kan echter niet aan de voorwaarden van een adequate bewerkersovereenkomst voldaan worden. De onderbouwing volgt hieronder.

Bewerkersovereenkomst en autorisatie Suwi-net gaan niet samen

In een bewerkersovereenkomst wordt vastgelegd op welke wijze persoonsgegevens proportioneel (niet meer dan nodig voor de wettelijke taak) worden gebruikt. Ten aanzien van Suwinet vormt zich een knelpunt. Suwinet heeft geen technische voorziening waarmee het inzien door een externe partij proportioneel worden gemaakt op uitsluitend de verzameling van cliënten waarmee de gemeente een terugvorderingsrelatie heeft. Suwinet geeft in de basis namelijk toegang tot alle personen met een BSN. Er is een filtermogelijkheid (white-list) op alle cliënten van de betreffende gebruikersorganisatie (de gemeente of het intergemeentelijk samenwerkingsverband). Beide aanpakken zijn disproportioneel. Niet alle gemeentelijke cliënten zijn immers ook invorderingscliënten. De partij waaraan is uitbesteed mag alleen gegevens van invorderingscliënten raadplegen. Deze technische situatie kan op korte termijn niet veranderd worden. Over de langere termijn kunnen wij op dit moment geen uitspraken doen. We komen hierop later terug.

Implicaties voor de uitvoeringspraktijk

De conclusie van al het bovenstaande is dat het autoriseren van medewerkers die onder het gezag staan van een partij waaraan is uitbesteed – hierboven omschreven als manier a) - zich niet verhoudt tot de WBP. De autorisaties aan deze medewerkers moeten worden ingetrokken. Het werkproces voor terugvordering en verhaal moet worden aangepast.

Wat moet u doen?

- Autorisaties van ingehuurde medewerkers intrekken die feitelijk onder het gezag en toezicht van een derde partij (commercieel bedrijf) de werkzaamheden verrichten.
- Met deze partij afspraken maken over een alternatieve wijze voor het periodiek ter beschikking stellen van gegevens uit suwinet, die deze derde nodig heeft om de werkzaamheden uit te kunnen voeren. Bijvoorbeeld in het geval van terugvordering en verhaal het beschikbaar stellen van prints/pdf-en van gegevens van uitsluitend invorderingsklanten.
  - Let op dat u deze via een beveiligde (digitale of fysieke) route verstuurt aan de partij waaraan is uitbesteed. Een voorbeeld van een dergelijke route is documenten met een wachtwoord over de e-mail versturen en dit wachtwoord via een andere veilige route (bijvoorbeeld via een telefoongesprek) verstrekken.
  - Let u erop dat u intern ook de verantwoordelijkheid zorgvuldig belegt van het verstrekken van de info aan de ingehuurde dienstverlener. Maak hiervoor zo nodig een aparte rol aan bijvoorbeeld 'Toeleveren terugvordering en verhaal' die u gemakkelijk kunt terugvinden in de loggingsrapportages.
- Aanpassing van de overeenkomst.

Omvang gegevensset

Naast het bovengenoemde onderzoekt KING of de tot nu toe verstrekte gegevensset proportioneler kan worden gemaakt. Wanneer dit aan de orde is, volgt daarover een nieuw bericht. Dit heeft naar alle waarschijnlijkheid geen implicaties voor het werkproces.

Vragen

Wij realiseren ons dat dit advies – met de kennis en Wbp focus van nu - een ander karakter heeft dan eerdere in het verleden gegeven adviezen. Dit betekent dat gemeenten waarop het bovenstaande van toepassing is, hun werkproces en overeenkomsten moeten aanpassen. Hierover kunnen vragen ontstaan. De helpdesks van BKWI en de Informatiebeveiligingsdienst van KING kunnen deze vragen beantwoorden. De bijbehorende contactgegevens zijn:

- Suwidesk BKWI (vragen over het intrekken van autorisatie en toekennen van een nieuwe rol 'toelevering terugvoering en verhaal') – 0800-78943375 en suwidesk@bkwi.nl
- Helpdesk IBD (vragen over bewerkersovereenkomsten, veilig versturen van gegevens via alternatieve route, aandachtspunten bij aanpassen van contracten) 070-3738011 en info@IBDgemeenten.nl